

Leto I.

V Ljubljani, dné 24. decembra 1896.

Štev. 1.

Zakaj smo začeli izdajati nov list?

Letos, dné 30. julija, je bil v Ljubljani prvi shod na čast presvetemu Rešnjemu Telesu. Zbralo se je do 120 duhovnikov, da bi se vkupaj posvetovali, kako bi se dalo med nami pospeševati češčenje presv. Rešnjega Telesa. Pri tem shodu je več gospodov izreklo željo: začnimo izdajati nov list na čast presv. Rešnjemu Telesu. Malo ne vsi so pritrdili pametnemu nasvetu. Kak bodi novi list, o tem so imeli gospodje razne želje. Nekateri so hoteli list, ki bi bil namenjen jedino le češčanju presv. Rešnjega Telesa. Drugi so želeli lista, ki bi bil bolj na široko zasnovan. Gledé na razne želje, je odbor katoliškega tiskovnega društva sklenil, da začne izdajati list, ki bi, kolikor moči, vsem ustrezal. Novi list, ki vam ga pošiljamo za božične praznike, se ne bode omejeval na češčenje presv. Rešnjega Telesa, ampak bode nekamo glasnik vsem bratovščinam, ki so med nami bolj razširjene. Posebno in najprej seveda bodemo gojili češčenje presv. Rešnjega Telesa; poleg tega pa bode list podajal kratke razprave, primerne namenu raznih med nami bolj znanih bratovščin; poučeval bode čitatelje o dolžnostih, ki jih imajo kot udje bratovščin; govoril jim bode o dobrotah in pravicah, ki jih uživajo kot družniki; oziral se bode na cerkveno leto in zbiral izglede iz življenja svetnikov; vsprejemal bode poročila o razvoju in napredku bratovščin v posameznih krajih; prinašal novice in zanimive dogodke v verskem življenju v domačih in tujih deželah; skratka, namen listu bode: pospeševati bratovščine in tako buditi in poživljati v vernih Slovencih pravo pobožnost.

Iz namena, ki ga ima list, je vsakemu razvidno, zakaj smo mu izbrali ime: **Venec** cerkvenih bratovščin. Naša sv. cerkev je kakor večno mlado drevo, ki zeleni po letu in po zimi in poganja mladike ob vsakem času in cvetě pomladi in jeseni in na katerem zori zlati sad celo leto. Vsaka bratovščina, recimo vsaka cerkvena pobožnost, je nov cvet na tem drevesu. To večno lepo, nebeško cvetje, ki ni nič drugega kakor živa in resnična podoba ali dejanski izraz verskih resnic, bode zbiral **Venec** in vam kazal njega lepoto in sad, ki ga rodi.

O katerih bratovščinah mislimo posebe govoriti, to vam kaže slika pod naslovom. V sredi je podoba presvetega Rešnjega Telesa. Jezus v presvetem Zakramentu je središče vsemu bogočastju. Njemu je posvečena vsa cerkvena služba božja. Zato bode tudi naš list vedno na prvem mestu priporočal češčenje presv. Rešnjega Telesa in kar je združeno s tem češčenjem. — Na strani ob presv. Rešnjem Telesu nam je umni slikar narisal sv. Dominika, sv. Frančiška, sv. Terezijo in bl. Margareto Alakok. — Sveti Dominik je početnik svetemu rožnemu vencu; Mati božja sama ga je učila to prelepo molitev; častimo ga kot posebnega variha rožnovenske bratovščine, o kateri bomo radi govorili, kadarkoli se nam ponudi prilika. — Sveta Terezija je izmed najbolj znanih svetnic karmeličanskega reda. Karmeličani so bili prvi, ki so vernikom dajali škapulir in ustanavljali dandanašnji povsod razširjeno škapulirsko bratovščino naše ljube Gospe z gore Karmela. — Bl. Margareto Alakok si je naš Odrešenik izbral, da je po nji razodel svetu neskončno ljubezen svojega presv. Srca. Po nji se je začelo novo češčenje presv. Srca. — Ljubi sveti Frančišek ni ustanovil nobene bratovščine, a storil je več; utemeljil je trojen red, s katerim je svet duševno prenovil in preobrazil; in ker hoče **Venec** po svoji moči buditi in gojiti v narodu pobožno življenje, mislimo, da smo po pravici uvrstili tudi sv. Frančiška med svetnike, katerih podobe dičijo glavo našemu listu.

Tako nam slika pod naslovom lepo poočituje namen novemu listu. Samo ob sebi je umevno, da bodo poleg naštetih bratovščin tudi druge imele svoje mesto v listu. Saj smo rekli, da bode **Venec** glasnik vsem bratovščinam, katere so med nami bolj razširjene. Seveda, tega ni tako umeti, kakor da bomo v vsaki številki govorili o vsaki bratovščini posebej. To ne bode mogoče, ker je prostor našemu listu zelo omejen. Poleg potrebe in kakor bodo nanegli prazniki in godovi, bomo pisali časih o tej, časih o oni bratovščini.

Iz tega, kar smo rekli, je vsakemu jasno, kaj hočemo z novim listom. Umejete njegov namen in tudi pomočke, s katerimi bode deloval. Namen mu je najlepši in za nas vse pomenljiv. Iz namena, ki ga ima list, je tudi razvidno, da z novim listom ne mislimo izpodrivati nobenega izmed starih listov; zakaj noben drug nabožen slovenski list nima takega vsporeda, kakoršnega smo določili **Vencu**; in zato se nadejamo, da ne bomo nikomur na poti. Jedino, kar bi kdo utegnil ugovarjati, je to-le: ali nam je sploh treba takega lista, kakoršen hoče biti **Venec**? Ali je treba bratovščinam posebnega glasila? — O tem najlažje sodijo gospodje dušni pastirji in družniki raznih bratovščin. Da so bratovščine, cerkvene pobožnosti in zlasti češčenje

presv. Rešnjega Telesa največjega pomena za versko življenje, to gotovo vsak rad priznava. Vsakdanja izkušnja pa nas uči: da bratovščine uspevajo, treba ljudem pogosto o njih govoriti, opozarjati jih na dolžnosti in dobrote; skratka, treba je skrbeti, da ostane v ljudeh živo zanimanje za bratovščine. To vsi dobro vemo, kako se navadno godi po bratovščinah in raznih pobožnostih. Dokler je stvar nova, je vse za njo vneto. A komaj mine nekaj tednov, prvotna gorečnost se unese, ljudje omrznejo, in skoraj se je bati, da bode bratovščina ali pobožnost, ki se je pred kratkim uvedla, zopet prenehala. Da sveti ogenj navdušenosti za dobro stvar ne ugasne, ga moramo neprenehoma netiti. Res, da duša vsaki bratovščini in vsaki pobožnosti so duhovni pastirji. A često človek ob najboljši volji ne more vsemu kaj. Mnogi ne utegnejo ukvarjati se z bratovščinami, vsaj ne toliko, kolikor bi želeli. Drugi, in to se pač največkrat dogaja, nimajo pri rokah pripravnih knjig, iz katerih bi zajemali vedno nove snovi in iskali sveta v dvomnih vprašanjih. Kaj torej storiti? Častiti bratje! združimo se in lajšajmo delo drug drugemu. Zasnovali smo nov list, glasnik našim bratovščinam. Zbirajmo in znašajmo vkupej, kar vemo in kar imamo. Jednega je učila izkušnja, drugega knjiga; zlasti se obračamo do Vas, dušni pastirji, ki ste vodniki bratovščinam: bodite pridni sotrudniki novemu listu. S tem pomagamo samim sebi in ljudem. — Drugje imajo za vsako bratovščino svoj posebni list. Samo na čast presvetemu Srcu Jezusovemu izhaja v raznih jezikih nad dvajset časopisov. Pri nas je Venec prvi list, ki mu je glavni namen razširjevati in pospeševati bratovščine. Potrudimo se, da bode ustrezal kolikor moči vsem našim potrebam. — Ti pa, verni slovenski narod, sézi z veseljem po listu, ki ti ga tu priporočamo. Beri ga rad! Tebi je namenjen, za-te pisan. — Bog blagoslavljalj naše delo, da bi srečno uspevalo, Njemu v čast, in tebi, pobožno slovensko ljudstvo, v prid!

† Dr. Henrik Pauker pl. Glanfeld.

„Smrt svetnikov je dragocena pred obličjem
Gospodovim.“ Ps. 115, 6.

Spodobi se, da s pričujočimi vrsticami položimo skromen venec na gomilo možu, ki ni bil samo velik pred svetom, ki je marveč — tako upamo — »velik v nebeškem kraljestvu«, za katero edino se je trudil na zemlji ves čas svojega življenja. Posebej je bilo njegovo delovanje posvečeno češčenju sv. Rešnjega Telesa in lepoti hiše božje. Zato po pravici zasluži spominik zlasti v našem lističu.

Henrik Pauker pl. Glanfeld se je narodil zelo spoštovani uradniški rodbini dné 26. nov. l. 1829. Oče Tomaž je bil tedaj gubernijski (vladni) svetnik v Ljubljani. Globokega verskega duha je sinu že v nežni mladosti vcepila pobožna mati. Želela pa je, naj bi bil tudi sin po očetovem vzgledu pošten in čislán uradnik. Ali Bog je klical nedolžnega in nadarjenega mladeniča v duhovski stan, da si nabere neminljivih zaslug za »nebeško kraljestvo«, kakor

si jih je bil udobil njegov oče za cesarja in domovino ter tako sebi in potomcem zaslužil plemstvo. Stariši in sorodniki so si veliko prizadejali, da bi preprečili sveto namero nadobudnega mladeniča. Mati ga je celo jela pošiljati v kratkočasne družbe in na plesišča, da bi ga Bogu odtrgala in svetu izročila. Ali moč milosti božje je bila silnejša kakor vabljenje sveta. Posvetne veselice se nepokvarjenemu mladeniču kmalu pristudijo, vse kratkočasje se mu zdi nekam prazno in ničevno, ker ni moglo umiriti njegovega srca, hrepenečega po čistejšem veselju v Bogu. Na povelje starišev se posvetuje nadobudni mladenič, dovršivši s sijajnim vspehom gimnazijske in modroslovske nauke, o prihodnjem poklicu še z družinskim prijateljem, tedanjim dobroznanim zdravnikom dr. J. Čubrom (Zhuber). Ta ga potrdi v pobožnem sklepu, pristavi pa, da si mora resno prizadevati biti res goreč in pobožen duhovnik. Mladenič poskoči samega veselja, da upliven prijatelj njegovih starišev ne nasprotuje njegovim željam. Sedaj je namreč za trdno upal, da se bodo z božjo pomočjo izpolnile njegove želje; obljubil je pa tudi gospodu očetovskemu prijatelju, da bode dober, pobožen duhovnik. In kar je obljubil, je izpolnoval ves čas svojega življenja.

Za duhovski stan se je marljivo pripravljaj v ljubljanskem semenišču pa v višjem duhovniškem izobraževališču pri sv. Avguštinu na Dunaju. Ko je bil postal na Graškem vseučilišču doktor sv. pisma, je bil 13. avg. 1854 v mašnika posvečen.

Služboval je eno leto kot kapelan v Gradu (Bledu), tri leta kot stolni vikar in trinajst let kot spirituval ali duhovni voditelj v duhovniškem semenišču v Ljubljani. L. 1871. je postal kanonik, l. 1886. stolni dekan in l. 1891. so si ga prevzvišeni gospod knezoškof izbrali za svojega namestnika ali generalnega vikarija.

Vse svoje službe je opravljal vsikdar zvesto in natančno. Marsikdo se je izrekel o njegovi smrti (14. nov. t. l.), da škof niso imeli bolj udanega in bolj zvestega duhovnika v škofiji, kakor je bil pokojni generalni vikarij. Zato pa upajmo, da je prejel »nevenljivo krono časti«, ko je zagledal na onem svetu »poglavarja pastirjev«, ki ga je pozdravil z besedami: »Dobri in zvesti hlapec! Ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil; pojdi v veselje svojega Gospoda!«

Na tem mestu ne moremo opisavati vseh mnogostranskih zaslug pokojnega gospoda generalnega vikarija. Povdarjamo le, koliko je storil za češčenje sv. Rešnjega Telesa in za lepoto hiše božje po škofiji.

Pokojni knezoškof Janez Krizostom so ga namreč vedno seboj jemali po kanoničnih vizitacijah ali škofovskih obiskovanjih. Sami so delili zakrament sv. birme, pridigovali, izpraševali staro in mlado iz krščanskega nauka in opravljali razna bogoslužbena opravila. Kanonik Pauker pa je imel nalogo, natančno pregledavati cerkve in vso njih opravo, je li vse narejeno in vrejeno po cerkvenih predpisih. Vse nepravilnosti in pomanjkljivosti po posameznih cerkvah si je zapisaval. Prišedši domov je o vsem, kar je opazil, poročal svojemu škofu, ki so tudi sami vse po cerkvah pregledavali, kolikor so jim okoliščine dopuščale. Po posvetovanju s škofom je gospod kanonik sestavljaj

ukaze in navodila, kaj in kako se mora po cerkvah v škofiji dostaviti ali popraviti. Marsikaj se je tem potom storilo za lepoto hiše božje. Debele skladalnice takih ukazov v škofijski pisarni, sestavljene od rajnega gospoda kanonika, pa pričajo, da lahko tudi nanj obrnemo besede psalmistove (68, 10): »Gorečnost za tvojo hišo me razjeda.«

Glavno torišče gosp. Paukerjevega delovanja pa je bila bratovščina »za vedno češčenje presv. Rešnjega Telesa in za opravo ubožnih cerkvâ« v ljubljanski škofiji. Misel, da naj se bratovščina vpelje tudi pri nas, je sprožila pokojna bogoljubna baronica Lazzarini, rojena grofinja Brandis. Knez in škof Anton Alojzij so jej radostno pritrdili in takoj odločili g. dr. Paukerja, tedaj spirituvala v semenišču, v voditelja bratovščine, ki jo je modro vodil do smrti. Z veliko vnemo je prevzel težavno nalogo ter ljubeznivo prosil in nagovarjal izvedene gospe in gospodične, naj pristopijo gospejinemu odboru ter po bratovskih pravilih brezplačno, samo iz ljubezni do Jezusa v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa, izdelujejo cerkveno opravo.

Prva predsednica tega odbora je bila gospa pl. Josch. Zbirale so se v stanovanju rajne gospodične Terezije Wutscher (Bučar.)

Gospod dr. Pauker je sam naročal blago, določeval obliko in mero mašni obleki in sploh skrbel za vse potrebno. Zato je moral pogostoma zahajati v imenovani gospenji krog in ni smel štediti ni s časom ni z jezikom. Vedno je izpodbujal gospe in gospodične k vstrajnosti, iskal novih moči ter takega dela neveščim gospe in gospodičnam, ki pa so bile pripravljene sodelovati, oskrbel izvedenih učiteljic. Vedno pa je poudarjal, da se mora vse vršiti iz ljubezni do Jezusa in skrbel tudi zato, da se ne bi grešilo zoper ljubezen do bližnjega. Vedel je namreč dobro, da je, kjer je mnogo besed, tudi mnogo greha in da kdaj tudi krivično sodi, kdor mnogo sodi in obsoja. Dela naj se — tako je velikrat dejal — na tihem, brez hrupa, brez hvalisanja, edino v čast božjo. Kar pa se stori za lepoto hiše božje, naj je vse po cerkvenih predpisih, naj ni nasprotno umetnostnim pravilom in naj je iz dobrega, trpežnega blaga, da dolgo in primerno služi v cerkvi. (Konec slédi.)

Prosjak iz nebes.

O sv. Antonu Padovanskem pripovedujejo mično zgodbico. Morda ste jo že kedaj slišali; nič ne dé; lepo povest tudi drugič in tretjič radi slišimo, in zato vam bodem danes ponovil ono o sv. Antonu.

Sveti Anton je bil še doma pri svojih stariših; imel je komaj pet let. Zima je bila v deželi in hudo je zeblo. Anton sliši, da nekdo trka na vrata. Zunaj se je mrzla sapa igrala s sneženimi kosmiči, ki so padali izpod neba. Zopet je potrkal na vrata. Majhni Anton teče gledat, kdo je. A kako osupne, ko odpre vrata. Pred vratmi ugleda zalega dečka: njegove oči so bile modre kakor nebo, njegovi laski zlati; v roki pa je imel pastirsko palico. Oblečen je bil v suknjico, kakoršno nosijo po Laškem ubogi kmečki dečki; okoli ledij je bil prepasan z vrvjo; obuvala ni imel, ampak čisto bos je bil v mrzli zimí; čez rame mu je visela vreča.

Kaj je bilo v vreči? Čujte in strmite! V vreči ni imel kruha, ampak sama srca. In kako lepa srca! Svetila so se in žarila kakor drago kamenje.

»Deček, kdo pa si, in odkod prihajaš?« tako ga vpraša sv. Anton.

»Jaz sem berač in prosim ljubezni pri ljudeh. Pridem pa iz nebes. Tam je moj Oče kralj, in poleg njegovega prestola je moj prestol. Vse, kar je njegovega, je moje, sonce, zvezde, zemlja, morje. Jaz hranim ribice, ki plavajo v vodi, in ptičice, ki letajo po zraku. Iz kralja sem postal berač. Glej me, bolj sem ubog od največjega ubožca; zakaj za vse stvari, katere mi je dal moj nebeški Oče, se ne menim, če mi ti ne daš, česar želim. Jaz hočem tvoje srce; tvoje srce potrebujem . . .«

»Ljubeznivo dete, prijazni beraček, bodiva prijatelja; jaz te ljubim, a predno ti dam svoje srce, bi rad vedel, kako ti je ime? Kako ti pravijo?«

»Mojega imena mi ni treba praviti, saj ga že veš; tvoja mati te je učila izgovarjati moje ime. In če si ga pozabil, se ga bodeš kmalu domislil; zapisal sem ga trikrat.

Prvič sem ga zapisal z zlatimi črkami na jasli v Betlehemu.

Drugič sem ga zapisal s krvjo na križ vrhu Kalvarije.

Tretjič sem ga zapisal z ognjenimi črkami na vratca pri vseh tabernakljih. Ime mi je Jezus.

Prosjak sem iz nebes; po svetu iščem božje ljubezni. Poslušaj mojo zgodbo. Ko sem šel z zemlje v nebesa, sem tam naredil srečne angelje in svetnike. Iz nebes se vračam nazaj na zemljo, da iščem človeških src. Na vsaka vrata potrkam; a na mojo veliko žalost so sedaj duše mrzle. Veselé se, smejajo se, rajajo, mene pa pusté, da trkam, prezebam in jokam! Trkam in trkam, pa nobeden mi ne pride odpirat. Ti si mi odprl. Moj oče naj te blagoslovi in moj mir bodi s teboj. A ni dosti, da si mi odprl . . . Jaz prosim po svetu ljubezni . . . Daj mi torej svoje srce!«

»Ti hočeš moje srce?«

»Da, tvoje srce, in sicer celo tvoje srce; nočem, da bi je delil s kom drugim, jaz sam potrebujem celo tvoje srce.«

»In kaj mi boš ti dal, če ti jaz dam svoje srce?«

»Jaz ti bodem dal svoje srce! . . . Nikar se ne boj, na izgubi ne bodeš prav nič, če menjava! Oni, ki so mi dali svoje srce, niso ničesar izgubili . . . Vprašaj Pavla, mojega velikega apostola. Vprašaj moje mučence, vprašaj vse svetnike. Še enkrat ti rečem, nikar se ne boj! Brž ko mi kdo dá svoje srce, mu dam jaz svoje srce; in od tistega trenutka živim jaz v njem: jaz govorim, delam, trpim, zmagujem. Jaz govorim iz njegovih ust, v njem trpim in zanj zmagujem svet, peklo in satana. Srečen, kdor me ljubi! Srečen, kdor mi dá svoje srce!

Ali me hočeš ljubiti, kakor me je ljubil Pavel? Ali me hočeš ljubiti, kakor me je ljubila Marija, moja Mati? Ali me hočeš ljubiti, kakor me ljubijo angeli, apostoli, mučenci, vsi svetniki? Če hočeš, me moreš ljubiti. Ali mi hočeš dati svoje srce?«

In sveti Anton je odgovoril božjemu detetu: »Ná, o Jezus, tukaj imaš moje srce.«

Dal mu je svoje srce in sicer celo srce, dal mu ga je za vedno. Od tistega dne se je pričelo za mladega sv. Antona novo življenje. Jezus mu je dal svoje srce; mladi svetnik je lahko rekel sam o sebi, kakor je govoril sv. Pavel: živim, a ne jaz, Kristus živi v meni. Jezus ga je obsipal z dobrotami in mu vračal ljubezen z ljubeznijo.

Tako konča povest o sveti Antonu. Lepa je in gotovo tudi vam všeč. Kaj se vam zdi, zakaj sem vam jo povedal? Zato, ker se ta zgodba ponavlja tudi dandanašnji; ponavlja se vsak dan in pri vsakem izmed vas. Tudi pri

vas Jezus trka na duri in vas prosi, da mu daste vaše srce; za to vam ponuja svoje presv. Srce.

Tisto noč, ko je božje dete prišlo na svet v hlevu pri Betlehemu, je tudi zeblo; lahko si mislimo, da se je nebeško dete v jasliah na slami ležeč treslo od mraza; a nikjer ne beremo, da bi se bil Jezus kedaj pritožil radi mraza, ki ga je takrat trpel; pač pa je tožil sv. Antonu in drugim svojim prijateljem na mrzlotu, ki je zavladala v človeških srcih. Ker je zima v naših srcih, zato je prišel k sv. Antonu bos v snegu. Poslušajte milo tožbo ubogega Jezusa, ki hodi po svetu in išče ljubezni pri ljudeh. Na vaša vrata trka; odprite mu. Ogrejte mrzla srca z ognjem svete ljubezni, in Jezus bode rad prišel k vam. Prišel bode k vam v svetem obhajilu. Čim večkrat ga bodete vsprejeli v vaše čisto, ljubezni plamteče srce, tembolj bode vesel. Vaša gorečnost mu bode zadoščenje za mrzlotušje, katero srečava povsod križem sveta.

Božični prazniki.

Znana je povest o Jerihontski roži. Čez leto oveni in se skrči, da je ni poznati; v adventnem času, ko pade v sveti deželi blagodejen dež, pa se tudi ta roža vsa poživi, da z nova vzdigne glavico po koncu ter začne cvesti in razširjati prijeten duh okrog sebe. Taka je tudi s krščanskim življenjem. Čez leto oveni, se posuši. Pobožnost in gorečnost, vse omrzne. Toda v svetem božičnem času, ko premišljujemo rojstvo Gospodovo in njegovo mladost, pomladí se tudi naše krščansko življenje, znova začne cvesti, znova povzdignemo glavo kvišku, znova sklenemo, pravično in sveto živeti, prav po opominu sv. Pavla apostola, ki nam kliče v listu prve adventne nedelje, da oblecimo Gospoda Jezusa Kristusa. Rojstvo Jezusovo razširja prijetniši duh na vse strani, kakor pa roža iz Jerihe, duh tako prijeten, da ozdravi vsako srce vse žalosti, vse bridkosti.

Ginljivo je, kako sv. cerkev v svojih molitvah naznanja rojstvo Gospodovo! »5199 let po stvarjenju sveta, 2957 po vesoljnem potopu, 2015 po rojstvu Abrahamovem, 1510 po Mozesu in izhodu ljudstva iz Egipta, 1032, odkar je bil maziljen David za kralja, v 65tem letnem tednu po prerokbi Danijelovi, v 194. olimpijadi, 752 let, odkar je bil sezidan Rim, v 42. letu vladanja cesarja Avgusta, ko je ves svet počival v globokem miru, hotel je Jezus Kristus, večni Bog in Sin večnega Očeta, posvetiti zemljo s svojim milostipolnim prihodom in je bil devet mesecev, odkar je bil spočet od sv. Duha, rojen v Betlehemu kot pravi človek iz Marije Device.«

Betlehemski hlev, kak zaklad tolažbe in veselja si za ves svet, ki je tolažbe tako potreben! Stari pogani so imeli pregovor, da največja sreča je to, ne roditi se, če pa smo že tako nesrečni, da smo se rodili, je največja sreča, takoj po rojstvu umreti! Prav so imeli: brez Odrešenika, ki ga niso poznali, ali je vredno živeti? Toda sedaj, ko se je prikazal dobrotljivi in ljubeznivi Zveličar, ali ni za nas veselje, da smo rojeni, da smo ljudje, ko imamo blaženo upanje in pričakujemo slavo našega velikega Boga in Zveličarja?

V temni noči, v mrzlem hlevu je bil rojen Odrešenik, in vendar koliko luči in razsvetljenja, koliko svetega ognja in gorečnosti je prihajalo in še prihaja iz betlehemskih jaslí! Milijoni ljudij so se učili od ubožnega, ponižnega Deteta v hlevcu zaničevati bogastvo in čast, da so pustili vse in šli za njim!

In če pogledamo Marijo in Jožefa v hlevu betlehenskem: kako podobna sta Jezusu! Potrpežljivo prenašata vse težave, vso trdosrčnost ljudij. Zdi se,

kakor da jih je previdnost božja zapustila in pozabila oni večer, ko sta prišla v Betlehem; nikjer ju niso sprejeli, in vendar ni bilo slišati najmanjšega godrnjanja, najmanjše pritožbe iz njih ust.

Sporočilo o rojstvu Gospodovem je bilo naznanjeno najprej preprostim, neučenim pastirjem. Nikar ne mislimo, da se Bog ozira najprej na učenjake, veljake in mogočnjake. Kristus, kralj miru, zbira okrog svojih jaslic krotke, pohlevne, mirne in ponižne duše. On, ki je najvišji pastir, kliče pastirje. On, sam ubog, kliče ubožce. On, ki uči zatajevanje samega sebe, kliče k sebi in vabi utrjene, dela in trpljenja navajene može.

Slavo Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, to dvoje je prineslo rojstvo Gospodovo.

Predno nam minejo božični prazniki, glejmo, da bo rojstvo Jezusovo tudi naše duhovno rojstvo. Sedaj gledamo Zveličarja kot ljubeznivo Dete v jaslicah; še to leto morda ga bomo gledali kot Sodnika. Sv. trije Kralji so šli vsi spremenjeni iz Betlehema, postali so pozneje, kakor pravi sporočilo, mučenci za sv. vero. Tako ljubimo Gospoda tudi mi! Tako bodi tudi naše krščansko življenje: ne samo po zunanje ga častimo; naša srca naj se pre- narede in spremené po zgledu presvetega Srca Jezusovega, prav kakor so se pre- naredila srca sv. treh Kraljev. Kakó srečni so ti sv. trije Kralji, kakó srečni tudi nedolžni otroci, ki so zavoljo Kristusa pretrpeli smrt! Nesreča, trpljenje in smrt na tem svetu za Kristusa se spremeni tam v večnosti v srečo, veselje in življenje!

Častivci in častivke presv. Rešnjega Telesa.

(Piše Jožef Benkovič.)

I.

Bruno Ortner.

Prvi duhovnik, ki je v tem stoletju umrl v ljubljanski škofiji, je bil zlatomašnik Bruno Ortner, župnik ali samostojni kapelan v Črnem Vrhu nad Polhovim Gradcem. Zaspal je v Gospodu 4. januarja l. 1800, star 78 let.

Bil je tirolski Nemec. Kot mladenič je vstopil v staroslavni kartuzijanski samostan v Bistri pri Vrhniku, kjer je l. 1766. postal predstojnik ali prelat.

Kartuzijanski red je izmed najostrejših meniških redov. Kdor stopi v ta red, ne sme več iti iz samostana, temveč sme le po domačem vrtu hoditi v določenem okrogu kakih dvatisoč korakov daleč. Daljšo pot smejo dovoliti le predstojniki iz tehtnih vzrokov. Uživajo najpriprostejšo hrano; govore skoro nič ne. Njih resnoben pozdrav: »Spominjaj se, da boš umrl!« je skoraj vse njih govorjenje. Vse svoje življenje posvečujejo molitvi, premišljevanju in delu. V Bistri pri Vrhniku so bili kartuzijani posebni umetniki v ročnih delih, zlasti v prepisavanju knjig. Žal, da so se skoraj vse te dragocenosti porazgubile, ko so l. 1782. zatrli samostan in izgnali menihe.

Tedanji menihi, bilo jih je petnajst, so se žalostni razkropili na vse strani kot dušni pastirji. Čudno se nam mora zdeti, da je prelat o. Bruno Ortner, ki je bil po svojem dostojanstvu vender-le odlična oseba, izvolil svojo službo v Črnem Vrhu, v tako težavnem, hribovskem kraju. Neka zgodba, ki se o njem pripoveduje, nam to pojasnuje.

Ko je bil Bruno še prelat v Bistri in se je nekoč sprehajal po samostanskem gozdu nad Borovnico, ga je neki lopov iz maščevanja napal. Zamašil mu je usta in ga privezal za roke in noge na drevo. Prelat, všeč v hudih bolečinah med nebom in zemljo, je gledal v daljavi cerkev sv. Leonarda v

Črnem Vrhu. Temu svetniku se je priporočil, naj ga reši grozne smrti, ker uprav on je zavetnik vjetnikov in se slika z verigami ob strani.

Ko je prelat že omagoval na strašni tezalnici, pride skozi les črno-oblečen menih, prav tak kakor se slika navadno sveti Leonard, opat. Videč prelata Brunona na drevo privezanega, stopi molčé k njemu in ga hipoma oprosti vseh vezi. Predno pa se mu more le-ta ves presenečen zahvaliti, da ga je rešil smrtne nevarnosti, stopi neznani menih dalje v gozd in — izgine.

Prelat Bruno je bil prepričan, da mu je sam sv. Leonard otel življenje.

Ko je bil par let pozneje z drugimi redovnimi tovariši vred pregnan iz samostanske tihote, je odklonil vse boljše častne službe in šel kot priprost dušen pastir k novoustanovljeni fari pri sv. Leonardu v Črnem Vrhu, v zahvalo za čudovito rešenje. Tukaj je pastiroval še celih osemnajst let v čast Bogu in zveličanje duš, obče spoštovan in priljubljen kot svet mož. Stari Črno-vrščani še sedaj vedó o njem kaj povedati.

Še kot župnik je nosil kartuzijansko redovno obleko in živel do smrti prav po meniško. Molitev in delo, to je bilo vse njegovo življenje. Bil je goreč častivec presv. Rešnjega Telesa, kakor so se sploh kartuzijanci odlikovali v tej pobožnosti. Po cele ure je premolil pred tabernakljem. Ako pomislimo, v kateri dóbi je živel, moramo reči, da je to nekaj nenavadnega. Saj je tedanji čas s svojim ledenim duhom okužil tudi mnogo slovenskih duhovnikov, da niso imeli pravih pojmov o pobožnosti sploh, zlasti pa ne o češčenju in prejemanju presv. Rešnjega Telesa. Kako redka so bila tedaj obhajila! Jediní ljubljanski diskalcejati (»školcijati«) in kapucini so se ohranili v pravem tiru; pa so zaradi tega morali tudi marsikaj pretrpeti.

Zlasti goreč je bil prelat Bruno za lepoto hiše božje, katero je krasil z lastnimi ročnimi deli. V samostanu se je izučil umetnega rezbarstva. Nekatero dragocenosti je prinesel seboj, druge je tukaj izvršil. Naredil je z lastno roko lepo izpovednico, veliko uro na cerkev, krasno sveto razpelo in druge reči. Povsod pa je dodal kartuzijansko znamenje — mrtvaško glavo, kot opomin: »Spominjaj se, da boš umrl!«

Slovel je daleč na okolo kakor svetnik. Ko je obhajal zlato sv. mašo, se je v Črnem Vrhu sešlo ogromno ljudstva; celo ljubljanski nadškof Brigido je prišel baje oseбно počastit tega pohlevnega, skritega služabnika božjega.

Pregovor pravi: »Kakoršno življenje, taka smrt.« Zato smemo reči o pokojnem prelatu-župniku Brunonu: »Blagor možu, kateri pretrpi izkušnjo, ker izkušen bo prejel venec življenja, ki ga je Bog obljubil tistim, kateri ga ljubijo!« (Jak. 1 12.)

Prvi duhovnik ljubljanske škofije, ki je v tem stoletju umrl, je bil tako svet; blažena in srečna je bila tudi njegova smrt. Dal mili Bog, da bi vsi njegovi nasledovci v tem stoletju in pozneje po jednako bogoljubnem življenju dosegli jednako blaženo, srečno, sveto smrt!

Duhovniki častivci presv. Rešnjega Telesa.

(Sacerdotes Adoratores)

Tiho, brez šuma je našla družba pot v srea mnogo duhovnikov naše škofije; ljubeznivo so sprejeli milo vabilo: »Pridite, molimo Gospoda v presvetem Zakramentu«, in vstrajno prihajajo pred tabernakelj ter molijo v skrivnosti ljubezni ljubega Zveličarja. Število udov narastlo je na 186. Lepo število! Naj bi nikogar ne bilo, kateremu bi veljalo očitanje Gospodovo: »Ali nisi

mogel eno uro z menoj čuti?« Enega uda pa, gospoda generalnega vikarija dr. Paukerja pl. Glanfeld, kateri je jako vestno opravljal molitveno uro, je poklical ljubi Bog k sebi po zasluženem plačilo! R. I. P. Spominjajmo se ga v molitvah, zlasti oni, ki so v družbi častivcev, kakor sami želimo, da bi se drugi spominjali nas, ko se bo po tem listu naznanila naša smrt.

Vedno češčenje v Ljubljani.

V neznatnih podobah skrit biva ponižni Zveličar v tabernaklju v presvetem Zakramentu, spodobi se torej, da se častivci njegovi tiho brez hrupa zbirajo okrog tabernaklja ter molijo skritega Boga. Vender pa hočemo sporočiti, kako se v Ljubljani častivci Jezusovi zbirajo pri tabernaklju, da ga časté, hvalijo za storjene milosti, ter mu dajo zadoščenje za mnoge žalitve njegovih sovražnikov; sporočiti hočemo to zato, da dobre zglede posnemajo tudi drugod, po besedah Gospodovih: Naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in hvalijo Očeta, ki je v nebesih.

Vedno češčenje je v Ljubljani tako uravnano, da vsak prvi četrtek v mesecu od devete ure zvečer do četrte ure družega jutra molijo moški celo noč pred sv. Rešnjim Telesom, in sicer en mesec v Šenklaški cerkvi, drugi mesec pri sv. Jakobu. Vpisanih je 120 rednih udov, prihajajo pa tudi drugi, ki niso vpisani. In Bogu bodi hvala! do sedaj so čvrsto vstrajali. Ginljivo je videti, kako ob eni ali dveh po polnoči jedni odhajajo, drugi prihajajo, in ko ura mine, zopet ti naredé prostor drugim. Molijo celo noč glasno iz jako priljubljene knjige »Večna molitev« in sicer tako, da jeden moli eno razstavko in zbor mu odgovarja z drugo razstavko molitvic.

Jezus v presvetem zakramentu, daj vstrajnosti do konca in v ljubezni privabi še druge — to brez dvoma ne bo ostalo brez pomena za razvoj dogodkov sedanje dóbe. Dalje je vedno češčenje tako vrejeno, da ob petkih molijo cel dan pred sv. Rešnjim Telesom in sicer:

prvi petek pri sv. Florijanu od 5. ure zjutraj do 9. ure zvečer,
drugi petek v Šenklaški od 4. » » 9. » »
tretji petek pri sv. Jakobu od 4. » » 9. » »
četrti petek pri frančiškanih od 4. » » 9. » »

Te ure molijo tiho zato, da ne motijo molivcev v cerkvi; odločenih jih je za vsako uro nekoliko, tako, da se vrsti kor za korom.

Vrhu tega molijo vsak dan glasno po omenjeni knjigi »Večna molitev« vsaj po jedno uro pred sv. Rešnjim Telesom; k tej molitveni uri jih prihaja zelo mnogo, tako, da so vse klopi polne.

Razdeljene so te molitvene ure po cerkvah, in sicer molijo:

vsako nedeljo in praznik v Šenklaški od 8. do 9. ure zvečer
vsak ponedeljek pri sv. Jakobu . . . » $\frac{1}{2}$ 8. » $\frac{1}{2}$ 9. » »
vsak torek pri frančiškanih . . . » $\frac{1}{2}$ 8. » $\frac{1}{2}$ 9. » »
vsako sredo pri Srcu Jezusovem . . . » 7. » 8. » »
vsak četrtek pri sv. Florijanu, ženske . . . » 8. » 9. » »
moški . . . » 9. » 10. » »
vsako soboto molijo nemški pri sv. Florijanu » 5. » 6. » »

Dalje molijo v uršulinski cerkvi vsak prvi četrtek cel dan od 5. ure zjutraj do 7. ure zvečer (od $\frac{1}{2}$ 5.— $\frac{1}{2}$ 6. glasno). Z velikim veseljem moramo priznati, da gorečnost še vedno narašča in se širi tudi okrog stol-

nega mesta in da se vpliv te prelepe, najlepše pobožnosti kaže že v marsikaterem oziru. Naj bi se ta pobožnost širila po vseh slovenskih pokrajinah, po vseh cerkvah, kjer Jezus sedaj tako zapuščen prebiva :

*Češčeno in hvaljeno naj vedno bo
Presveto Rešnje Telo.*

Ljubljanska bratovščina presv. Rešnjega Telesa se je pridružila rimski materi bratovščini.

Bratovščina »za vedno češčenje presv. Rešnjega Telesa in za opravo ubožnih cerkvâ« v Ljubljani je bila letos dné 7. malega srpana pridružena materi bratovščini v Rimu. — To bratovščino, ki ji je namen častiti Jezusa v presvetem Zakramentu in ubožnim cerkvam oskrbovati dostojno in čedno mašniško obleko, so ustanovili v Ljubljani dné 11. sušca l. 1859. v cerkvi čč. gg. Uršulink. Poldrugo leto kasneje, dné 20. vinotoka leta 1860., je bila pridružena materi bratovščini na Dunaju. Zakaj so jo torej letos pridružili rimski bratovščini? Kaj pomeni ta izpremema? Čemu je ta pridružitve? Za kaj se prav za prav gre pri tej izprememi, ki se je letos zgodila pri naši bratovščini presv. Rešnjega Telesa? Da prav na kratko povem, pravim tako le: gre se za duhovne dobrote, pravice, odpustke, katerih se morejo družniki udeleževati. Kako je to umeti? Ali nima vsaka bratovščina že sama ob sebi odpustkov? Čemu se je treba družiti z drugo bratovščino? — Vem, ti si ne moreš misliti cerkveno ustanovljene bratovščine brez odpustkov; zakaj vse bratovščine, v katere si zapisan in katere še vrhu tega poznaš, imajo odpustke, in sicer mnogo odpustkov. To je res. Vendar ustanovitev sama navadno še ne daje pravice do odpustkov. Pravilna, cerkvena ustanovitev je često samo pogoj za odpustke; to se pravi, najprej je treba bratovščino ustanoviti in potem šele moremo prositi odpustkov. — Odkod pa dobivajo bratovščine odpustke? No, to vé vsak, da iz Rima; samo Kristusov namestnik, sv. oče v Rimu, ima ključe do nebeške zakladnice. Vendar je pa ta stvar zopet tako, da nam nekaj odpustkov dajo naravnost sv. oče, nekaj pa jih dobivamo po drugih osebah ali bratovščinah, ki so samo za to prejele odpustke od svete rimske stolice, pa tako, da jih smejo tudi drugim podeljevati. — Naravnost svetemu očetu mora pisati in prositi odpustkov tisti, ki ustanovi čisto novo bratovščino, katere še nikjer drugje ni. Drugače pa je, če uvedemo bratovščino, ki je drugod že znana in razširjena. Tedaj je pot do odpustkov krajša in lažja. Če namreč rimska stolica potrди kako bratovščino in jo obdari z odpustki, precej dovoli prav iste odpustke vsem podobnim bratovščinam, ki se bodo v prihodnje ustanovile. Treba je izpolniti določene pogoje, pa družniki na novo ustanovljene bratovščine dobé pravico do odpustkov, ki jih ima stara bratovščina. Kaj je torej storiti? Najprej moramo poizvedeti, kdo more bratovščino cerkveno ustanoviti. To pravico imajo redno škofje. So pa tudi bratovščine, katere s posebno dovolitvijo sv. rimske stolice ustanavljajo generali cerkvenih redov; tako n. pr. dominikanski general ustanavlja bratovščino sv. rožnega venca, in general karmeličanskega reda škapulirsko bratovščino Matere božje z gore Karmela; seveda če hoče ustanoviti bratovščino ne v svoji redovni, ampak v tuji cerkvi, mora najprej škof temu pritrditi. — Kaj pa odpustki? Redovni predniki podeljujejo vse odpustke precej v pismu, s katerim bratovščino ustanavljajo. Pri bratovščinah pa, ki jih ustanavljajo škofje, je najbolj navadna pot do odpustkov ta, da se na novo ustanovljena bratovščina pridruži materi bratovščini.

Mater bratovščino imenujemo prvo ali glavno bratovščino, kateri je sv. rimska stolica dala pravico, da sme druge jednake bratovščine s seboj združevati in jim podeljevati odpustke. Največkrat ima mati bratovščina svoj sedež v Rimu, vendar ne vselej. Pri nekaterih bratovščinah je po več mater ali glavnih bratovščin. Sveta rimska stolica daje materam bratovščinam to posebno pravico zato, da je na novo ustanovljenim bratovščinam lažje dobiti odpustkov; mnogo lažje je namreč pridružiti se stari bratovščini in s tem dobiti pravico do duhovnih dobrot, kakor pa naravnost pri sv. rimski stolici iskati odpustkov. Kadar je torej bratovščina cerkveno ustanovljena, se obrnemo s škofovo dovolitvijo do matere bratovščine in prosimo, da našo bratovščino sprejme med svoje podružnice, in nam dá pravico do milosti, katere sama uživa. — Tako se je letos naša bratovščina vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa pridružila rimski materi bratovščini in s tem dobila pravico do vseh njenih odpustkov in duhovnih dobrot. — Pa zakaj se je to zgodilo? Saj smo prej rekli, da je bila naša bratovščina ob svojem početku pridružena dunajski materi bratovščini. Zakaj smo se torej letos odtrgali od svoje prve matere in si drugo izbrali? Da bodemo prav razumeli odgovor k temu vprašanju, povzemimo na kratko zgodovino bratovščine vednega češčenja.

(Konec sledi.)

Apostolstvo svete molitve.

V katoliški cerkvi je dvojno apostolstvo ali poslanstvo. Oboje je ustanovil jeden in isti Jezus Kristus. Prvo je apostolstvo božje besede, katero so dolžni oznanovati oni, katere je Jezus poslal: apostoli, škofje, duhovniki. Drugo je pa apostolstvo sv. molitve, katero je Gospod ustanovil, ko je molitev zapovedal. To je duhovno apostolstvo vseh vernikov, ker molitev je vsem zapovedana. Brez apostolstva sv. molitve bilo bi apostolstvo škofov in duhovnikov brez uspeha in blagoslova. Delo in trud brez molitve premalo izdá.

Naša molitev pa mora biti združena z molitvijo Velikega Duhovnika in Apostola Nove zaveze, Jezusa Kristusa, ki živi in nepretrgoma moli za nas pred božjim prestolom.

Treba je pa tudi, če hočemo, da Bog usliši naše molitve, da stopimo predenj združeni v bratski ljubezni, kakor so nekdam apostoli jednodušno molili in lomili kruh angeljski. Saj je pa tudi res bratovska naša molitev, ko pravimo: »Oče naš, kateri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje ime! Pridi k nam tvoje kraljestvo!«

Take resnične apostolske molitve je zlasti dandanes silno potreba katoliški cerkvi in nje apostolom: škofom in duhovnikom. Bila je torej srečna misel, ki je ustanovila posebno bratovščino ali da bolje rečemo: Zavezo apostolske molitve, združeno s Srcem Jezusovim. Kdor se pridruži tej zavezi, postane apostol, ker podpira z molitvijo apostolske trude škofov in mašnikov. Hvala Bogu, da je ta zaveza razširjena po vsem svetu. Tudi na Slovenskem šteje vže veliko gorečih apostolov molivcev, ki molijo Srce Jezusovo in prosijo blagoslova prizadevanju svojih dušnih pastirjev. Mi pa bi radi unemali in še učvrstili njih gorečnost, saj je potreba vsak dan večja.

Koliko ceni sam sv. oče Leon XIII. moč apostolske molitve, združene s Srcem Jezusovim, priča najbolj to, da se vsak mesec priporoča tej apostolski zavezi, naj moli po njegovih namenih, t. j. da Bog blagoslovi njegove apostolske trude. Zategadelj odloči le On sam in blagoslovi vsak mesec posebni namen, za kateri naj molijo vsi udje.

Ménimo pa, da ustrezemo gorečim molivcem, ako namen sv. očeta vsak mesec nekoliko pojasnimo in razložimo, da se tako naučimo čutiti in moliti sè sv. očetom, kateremu je Gospod naložil skrb in odgovornost za vesoljno cerkev.

Poleg papeževega namena hočemo priporočati čé. molivcem še posebne svete namene za vsak dan, katere imajo na umu naši goreči dušni pastirji.

Bratje! Poprimimo se apostolske molitve v pomoč svojim dušnim pastirjem dobro vedoč, da bomo imeli ž njimi isto plačilo v nebesih.

Namen sv. Očeta za mesec januarij 1897:

Redovniki in redovnice.

Redovnike in redovnice priporoča sv. oče našim molitvam. Poreče morda kedo: „Kaj? za redovnike naj molimo? Saj molijo sami dovolj, mi pa še za se ne ulegnemo.“ Res je, da redovniki in redovnice mnogo molijo, ali tudi mnogo potrebujejo. Ljudje so kakor mi, podložni človeškim slabostim, in vendar so se zaobljubili, da bi služili Bogu kakor angeli v čistosti, ubožtvu, pokorščini in ljubezni. Njih srce se mora odtrgati od sveta, vse čisto, vneto in goreče za božjo čast. Oj kako lep in vzvišen je redovni poklic, ali kako težaven za človeka iz mesa in krvi! Molimo torej, da jim izprosimo preobilo milosti, da bodo čisti ko serafini, ločeni od sveta, Bogu vdani, stanovitni v obljubah in močni v ljubezni.

Redovniki in redovnice pa tudi zaslužijo našo molitev, ker za nas molijo in delajo. Njih srce je Bogu vdano, njih roke so pa krščanski usmiljenosti posvečene. Trudijo se za naše zveličanje v cerkvi, na oltarju, na leci, v spovednici, v šoli, v zavodih, v bolnišnicah noč in dan. Kedo si upa reči, da jim ni dolžnik? Bodi jim plačilo naša molitev meseca januarija.

Posebni nameni za vsak dan.

1. Za slovenske bogoslovce in redovne novice. 2. Za duhovnike v snežnih in razhodnih občinah. 3. Za sv. misijone. Za nečistneže. 4. Za mlade trpine v tovarnah. 5. Za naše šolske brate in sestre. 6. Za škofijo Krško in novoimenovane škofa. 7. Za „Alozijevisče“ v Gorici in „Marijanišče“ v Ljubljani. 8. Za edinost in složnost naše duhovščine. 9. Da bi se ustanovilo slov. kat. društvo učiteljev in učiteljic. 10. Za stanovitnost v veri zatiranih Poljakov in Rusinov. 11. Za nesrečne Armence pod krvoločnim Turkom.	12. Da bi Bog uslišal naše prošnje za spreobrnjenje vseh Slovanov. 13. Za „Leonovo družbo“. Za katoliške časopise. 14. Za dobre volitve l. 1897. Za omahljivce. 15. Za dar stanovitnosti v boju za katoliško stvar. 16. Za naše škofo. 17. Za II. slov. katoliški shod. 18. Za dar čistosti in spodobnosti odrasli mladini. 19. Za kmete, kateri pomanjkanje trpé. 20. Za mir in spravo katol. Slovanov in Italijanov na Primorskem. 21. Za zaslepljene zopernike naših svetih namenov. 22. Za uboge Slovence v Ameriki in v Aleksandriji.

23. Za naše mladeniče pri vojakih. 24. Za goreče mladeniče in pobožna dekleta med svetom. 25. Za katoliška delavska društva 26. Za zložnost katoliških mož. Proti častilakomnosti.	27. Za mir v krščanskih družinah. 28. Za vse naše dobrotnike. 29. Za cesarja Franca Jožefa. 30. Za papeža Leona XIII. 31. Za vse žive in mrtve brate in sestre molitvenega apostolata.

M o l í m o.

O presveto Srce Jezusovo, darujem ti po brezmadežnem Srcu Marijinem molitve, dejanje in trpljenje današnjega dne v zadoščenje neštetih razžalitev svojih in ljudskih po Tvojih sv. mislih in namenih, vzlasti za redovnike in redovnice, Tebi posvečene in za vse potrebe, katere nam bogoljubna bratovščina posebno priporoča ta mesec in dan.

O sladko Srce Jezusovo, daj, da te ljubim vedno bolj!

Sladko Srce Marijino, reši me!

Nagla smrt in karmelska Mati božja.

V torek, dné 27. oktobra t. l., so pokopali na Viču pri Ljubljani Janeza Kremžarja, učenca iz strokovne obrtne šole. — Bolehal je dalje časa, vendar pa je v šolo redno prihajal. V nedeljo, dné 25. oktobra, popoldne je šel na Vič obiskat prijatelja. Na poti ga nagloma obide slabost, zgrudi se na tla in iz ust se mu vlije kri. »Po gospoda« je zaklical; to je bila njegova zadnja beseda. Nesli so ga v bližnjo hišo tam ob cesti; par trenutkov pozneje je izdihnil, predno sta mogla priti duhovnik in zdravnik. — Umril je nagloma, brez sv. zakramentov za umirajoče, a ni umrl nepripravljen. Nekaj dni poprej sem povedal učencem v šoli, da bode v ponedeljek, dné 26. oktobra, skupna izpoved. A rajniku ni dalo, da bi čakal ponedeljka; šel je k izpovedi že v soboto, dné 24. oktobra, v nedeljo pa k sv. obhajilu, prav kakor da je slutil, da bode v ponedeljek zanj prekasno. V nedeljo popoldne je obiskal v semenišču bogoslovca, s katerim je poprej vkup stanoval. Potožil mu je, da je bolan, »k letu osorej me bržkone ne bode več; pa saj sem pripravljen«, tako je dejal prijatelju. Iz semenišča je šel na Vič in med potjo je umrl.

Kdo je dal rajniku to misel v glavo, da je že v soboto opravil izpoved in v nedeljo prejel sv. obhajilo? Reci kdo, kar mu drago, da je bila to sreča ali naključje ali slučaj; jaz bi dejal — in mislim, da ne govorim predrzno: Marija je storila rajniku to milost. Zakaj tako sodim, vam precej povem. Tisto nedeljo po prazniku karmelske Matere božje, 16. julija, sem učencem obrtne šole govoril o škapulirju. Pravil sem jim, kar je Mati božja obljubila sv. Simonu Stoku. Prvi, ki je prišel po škapulir, je bil rajni Janez Kremžar. To kaže njegovo ljubezen do Marije; zato je nagla in vendar ne nesrečna smrt po naši misli pokazala Marijino ljubezen do njega.

Dr. Franč. Ušeničnik,

katehet na obrtni šoli.

Cerkven koledar.

Pod tem naslovom bodemo v vsaki številki »Venca« naznanjali odpustke, katerih se morejo ali vsi verniki ali samo družniki raznih bratovščin udeležiti v naslednjem mesecu. Ob enem bodemo opozarjali čitatelje tudi na glavne mesečne pobožnosti. Vseh odpustkov seveda ne bodemo naštevali; zbirali pa bodemo zlasti tiste odpustke, katere morejo dobiti udje pri nas bolj znanih bratovščin. Prijazni čitatelj nam blagovoljno odpusti, če bodemo kaj prezrli, kar bi morali omeniti; za dobrohotne opomine bodemo vedno hvaležni in pametnim željam bodemo kolikor moči ustregli.

O p o m n j a. Da se udeležimo odpustkov, navadno treba, da prejmemo zakrament svete pokore in presvetega Rešnjega Telesa in molimo v namen sv. Očeta. Oni, ki hodijo k spovedi vsak teden, morejo dobiti vse odpustke med tednom, ne da bi morali zato z nova izpoved opraviti.

Prosinec

je posebno posvečen detetu Jezusu in njegovemu presvetemu Imenu.

1. dan. Petek I. v mesecu. Obrezovanje Gospodovo. Bratovščina *presv. Rešnj. Telesa*: popoln odp. Bratovščina *presv. Srca Jezusov.* popoln odp. *Živ. rož. venec*: popoln odp. pod navadnimi pogoji, če so udje cel mesec molili določeno skrivnost in ta dan obiščejo kako cerkev. *Škapulirska brat. karmel.* Matere božje: popoln odp., a treba obiskati redovno ali pa farno cerkev. Po vseh *jezuvijskih* cerkvah morejo *vsí verniki* ta dan in sedem dni preje in sedem dni kesneje dobiti popoln odp. pod navadnimi pogoji. (V Ljubljani pri sv. Florijanu.)

3. dan. Nedelja I. v mesecu. Udje brat. *sv. rož. venca* morejo dobiti trojen popoln odpustek v cerkvah, kjer je bratovščina ustanovljena. (V Ljubljani pri sv. Jakopu.)

Brat. *višnjevega škapulirja*: popoln odp.

6. dan. Sreda. Sv. trije Kralji. Sv. družina: popoln odp. *Živ. rož. venec*: popoln odp. *Brat. višnj. škap.*: popoln odp. *Bratovščina za duše v vicah*: popoln odp. ta dan ali v osmini

7. dan. Četrtek I. v mesecu. Brat. *presv. Rešnj. Telesa*: popoln odp.

16. dan. Sobota. Sv. Berard in tovariši, muč., iz reda sv. Franč.: *Tretji red*: popoln odp. pod navadnimi pogoji.

17. dan. Nedelja. Praznik *presv. Imena Jezusovega*. Vsi verniki v Avstriji dobé popoln odp., če ta dan ali v sedmih naslednjih dnéh prejmo zakrament sv. pokore in sv. Rešnj. Telesa in so pri maši in molijo v namen sv. očeta.

23. dan. Sobota. Zaroka Marije Device. Sv. družina: popoln odp.

24. dan. Nedelja. 3. Po Razglašenju Gospod. Praznik sv. Družine. Sv. Družina: popoln odp.

30. dan. Sobota. Sv. Hijacinta, dev. iz 3. reda. *Tretji red*: popoln odp. pod navadnimi pogoji.

31. dan. Zadnja nedelja. Bl. Ludovika, vdova iz tretjega reda. *Tretji red*: popoln odp. kakor navadno. — Vsi, ki molijo trikrat na teden skupno z drugimi sv. rožni venec, dobé danes popoln odp.; poleg navadnih pogojev pa se zahteva, da obiščejo kako cerkev.

Mesečne pobožnosti: Četrto nedeljo, t. j. 24. dan t. m., se prične *šestnedeljska pobožnost na čast sv. Tomažu Akvinskemu*. Vsako nedeljo se more dobiti popoln odpustek. To pobožnost priporočamo posebno učeči se mladini, kateri je sv. Tomaž Akv. zavetnik.

Prav isti dan, v nedeljo 24. t. m., je začetek *devetdnevnici* pred darovanjem Gospodovim ali Svečnico.

Pobožnosti v ljubljanskih cerkvah: 3. dan prosinca. *Nedelja*. Pri sv. *Florijanu* ob polu šesti uri zvečer slovenska pridiga na čast presv. Srcu Jezusovemu, litanije in zadoščenje presv. Srcu.

7. dan prosinca. *Četrtek*. **Vuršulinski cerkvi:** navadna mesečna pobožnost bratovščine presv. Rešnj. Telesa; ob eni četrti na sedem, zjutraj, sveta maša z blagoslovom in skupno sv. obhajilo; ob polu šesti uri zvečer nemška pridiga, litanije in blagoslov.

Drobtinice.

(Iz svete dežele.) Pred kratkim smo dobili v roke pismo iz svete dežele, v katerem je omenjen tudi dogodek, ki se je pripetil zadnji čas v Betlehemu. Pred turškim serajlom, ali kakor bi mi rekli, pred rotovžem betlehenskimi, je neznan človek vrgel na tla bombo, ki se je razpočila s tako silo, da so se zdrobila vsa prednja okna turškega rotovža. Ta turški rotovž je čisto blizu cerkve Jezusovega rojstva, katero opisuje »Jeruzalemski romar«. Vendar tej se ni zgodilo nič. — Ko se je rodil Jezus v Betlehemu, je vladal po vsem širnem rimskem cesarstvu mir, torej tudi na Judovskem. Jezus je bil in je v resnici kralj miru. »Čast Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje!« peli so angelji v tihi noči rojstva Jezusovega. In dandanes? Kakor v Betlehemu, tako povsod bombe, dinamit, vojske, prepiri, sovraštva. Tiha, sveta noč rojstva Jezusovega je minila, prišli so pa težki dnevi trpljenja Gospodovega, in v teh dneh živimo mi. Cerkev Jezusova se vojskuje zoper bombe obrekovanja in lažij; vojskujmo se ž njo tudi mi, nosimo križ Gospodov; z vojsko si bomo privojskovali mir.

Jedno uro od Jeruzalema je oddaljen kraj Tantar, kjer imajo usmiljeni bratje iz Gradca bolnišnico. Prav v tistem pismu je povedano, da so imeli pretekli mesec 1096 bolnikov pod streho, in sicer 617 katoličanov, 338 pravoslavnihi ali starovercev, 115 Turkov, 15 Armencev in 11 protestantov. Vsem pomagajo, ne gledé na vero, prav po nauku Gospodovem: Vsak človek je naš bližnji.

(Priprava na sv. mašo in svetopisemski cestinar.) Pobožna oseba je vprašala svetega Frančiška Saleskega, katera misel nas najbolje pripravlja na sv. mašo. Sveti škof je odgovoril: »Misli na skesanega cestinarja v svetem evangeliju«. O njem beremo: Od daleč je stal in si ni upal svojih očíj vzdigniti proti nebu; na prsa se je trkal in molil: O Bog, bodi milostljiv, meni, ubogemu grešniku. In šel je opravičen domov. — Če prideš, tako je končal svetnik, tako ponižna in skesana v božjo hišo, kakor cestinar, pojdeš tudi tako čista, polna milosti in srečna domov.«